

**HAJAGOS CSABA: „Készen van a tornyos templom.
Dicsértessék a Jézus!” A nyárlőrinci katolikus templom fel-
szentelésének 75. évfordulója.
Nyárlőrinc, Esiobu A. Ágoston, 2013. 45 old.**

Rövid, de alapos, tartalmas és lényegre törő írást tart a kezében az olvasó, amikor Hajagos Csaba dolgozatát olvassa. A kötet nem kevesebbre vállalkozik, minthogy bemutassa egy templom építésének történetét. A helyszín egy kis falu, Nyárlőrinc, amely Kecskeméttől bő 20 km-re található az Alföld közepén. Korszakunkban, vagyis a második világháború előtt még Koháryszentlőrincnek hívták a települést. A név két dolgot is megmutat számunkra, egyrészt megtudhatjuk belőle mely család volt a falu legnagyobb birtokosa egykoron, másrészt az is kiderül, hogy a falu védőszentje Szent Lőrinc vértanú volt. Nyárlőrinc ebben az időszakban – tehát a második világháború előtt – még Nagy-Kecskemét külterülete, tulajdonképpen pusztája, önállósodására a tanácsrendszer bevezetése után kerül sor az új politikai hatalom akaratából.

Hajagos Csaba kötetében a klasszikus történetírói sémát követi, a feltárt források bemutatásával kronologikus rendben deskriptív jelleggel mutatja be a templom felépülésének történetét, ugyanakkor nem felejt el bemutatni – ha csak nagy vonalakban is – a falut, a környezetet és a gazdasági-politikai körülményeket, ahol és amikor mindez történt. Ez lényeges, hiszen ezek nélkül nem lenne érhető a templomépítés története a maga teljességében.

Levéltárosként kiemelendőnek tartom a nagy mennyiségű primer forrásanyag felhasználását, amelyből gyakran és kifejezetten jól idéz a szerző. Mindez lehetővé teszi, hogy az olvasó is el tudja képzelni a hihetetlen erőfeszítést, ami a helyi plébános és a falu lakosainak önfeláldozását mutatja, és szinte odaképzeli magunkat az építkezés színterére. Az önfeláldozás és a tenni akarás eredménye az lett, hogy bő két évtized alatt a semmiből felépült egy egyszerű, ám annál stílusosabb templom a helyi lakosok segítő közreműködésével a hívek és természetesen a falu számára. A templomot végül az utolsó békeév őszén, 1938 októberében szentelték fel, 26 évvel a felépítés elhatározása után.

Recenzióról lévén szó két dolgot mindenképpen meg kell említenünk. Egyrészt azt, hogy a kötetre ráfért volna egy stilisztikai utómunka, másrésztől sajnálatos, hogy a kiadó csekély költségvetése nem tette lehetővé, hogy a lábjegyzetek, és így a pontos hivatkozások is megjelenhessenek nyomtatott keretek között, márpedig a levéltári forráscsoportok és irategyüttesek (fondok és állagok) feltüntetése nagy segítséget nyújthatna azoknak, akik talán e dolgozat hatására határozták el magukban településük temploma vagy iskolája történetének kutatását vagy megírását.

Mindezek alapján a kötetet jó szívvel ajánlhatjuk a helytörténettel foglalkozó kutatóknak éppúgy, mint szakdolgozó hallgatóknak, akik egy-egy helyi témát kívánnak dolgozatuk témájául választani.

(ism.: Sóber Péter)